

Jaroslav Jebavý – Koláže a kresby

Pardubice, Galerie Fons, 4. 5. – 25. 6., FCHT Univerzity Pardubice, 16. 5. – 31. 12.

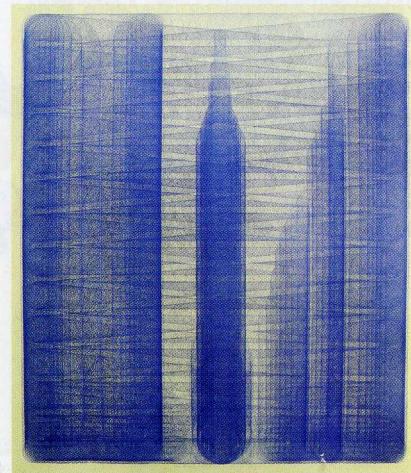
Pardubice oslavují životní jubileum Jaroslava Jebavého (1952, viz At. č. 7, 21/03, 18, 21/08, 7, 14-15/09, 21/11) hned dvěma výstavami. První z nich, Koláže a kresby, pořádá Galerie Fons, jejímž kurátorem je Jan Adamec. Pod názvem Dualita zahájilo Jebavého expozici Uskupení Tesla v budově Chemicko-technologické fakulty Univerzity Pardubice. Výběr je dílem inženýrky chemie a někdejší šéfky galerie Mážhaus Alexandry Prokopové.

Jebavý je mladším současníkem pardubických „starých psů“, mezi které se počítali Jiří Lacina, Alva Hajn, Josef Procházka, Bedřich Novotný či František Kyncl, jenž žil v Německu. Kynclovo výstavu témař současně zahájila zbrusu nová pardubická městská galerie a je co srovnávat. Vztah mezi dílem Jebavého a Kyncla je založen na využívání geometrie a redukci forem. Ovlivnění či dávné nasměrování ze strany Františka Kyncla je patrné a ve výstavě v Galerii Fons je dokumentováno i jednou z koláží-pocet. Protože starí psi už pozvolna přešli od aktivní tvorby k pozici legendy, zůstává Jebavý klasikem zdejší scény.

Upozornil na sebe na počátku 90. let rozměrnými obrazy vytvořenými kroužením třemi štětcí najednou. Vrstvení a geometrický princip ho doveďl na platformu Klubu konkretistů, dnes KK3. V prvních

letech nového milénia se věnoval převážně velkoformátovým kresbám, zprvu černobílým, později i barevným, vytvořeným grafity a progresy. Na plzeňském VI. biennále kresby v roce 2008 mu byl udělen Short list, ocenění nejvyšší kvality. Ačkolи není členem UTesla, patří ke kmenovým autorům, kteří se podílejí na dlouhodobém záměru zpřístupnění vědy umění. Mezi frekventovaná téma, která zpracovává v této třetikulturní komunitě, patří

Jaroslav Jebavý, New York, 2012, barevné tuhy, papír, 130 x 110 cm. Foto Jan Adamec (2x)

nanotechnologie, příběh vesmíru a vlnění subatomárních částic. V Jebavého práci vědci nacházejí souvislost s dvouštěrbinným efektem souvisejícím s tzv. vlnově-částicovým dualismem z kvantové mechaniky.

Poslední dva roky jsou charakterizovány výraznou tvůrčí aktivitou, která mezi malby, kresby a objekty přinesla pro něho médium dosud neobvyklé – koláž. Jebavý destruuje a dekonstruuje svoje autorské katalogy, reprodukce svých prací a dává jim nové souvislosti. Je v tom kus úctování a zároveň pro tuto dobu charakteristické postprodukční řešení. Druhou možností kolážování jsou kruhové samolepky různých velikostí a překrývání zbylých rastrů. Takto je vytvořena i objektová brikoláž New Yorku, zátiší jako od Morandího, vyskládané z pečlivě polepených lahvi. Ve Fonsu jsou zastoupeny převážně koláže z let 2011-12, dále 3 modré kresby, v nichž z charakteristického kroužení vystupují ikony města New York. Ve spojení s kresbami a malbami Jebavého lze mluvit o fenomenologii, o tom, co se ukazuje a zjevuje. Jebavého strategie kroužení, obcházení, chození okolo, pozorování a toulání nápadně souhlasí s postřehem filozofa Miroslava Petříčka, že vlastně celá umělecká tvorba se z různých stran a různými prostředky pokouší obkroužit, co je

zde, a přitom se nedá uchopit, co se nabízí a současně mizí. Filozof nás nabádá, abychom se dívali tak, jako se touláme. Jebavý rád používá sérii a variace. Na jedné ze sérií koláží se objevuje základní tvar, trochu jako stroj-architektu-

Jaroslav Jebavý, New York, 2012, objektová brikoláž, sklo, dřevo, samolepky, 160 x 120 x 60 cm

